Zarządzanie jakością

PARTNER PUBLIKACJI
VADEMECUM PRZEDSIĘBIORCY
PCA - ATRYBUTY AKREDYTACJI

Praktyczne korzyści z akredytacji

W świetle tegorocznego światowego dnia akredytacji obchodzonego 9 czerwca pod hasłem „Akredytacja wartość dodana w łańcuchu dostaw", warto poznać atrybuty, walory i funkcje akredytacji dla szerokiego spektrum przedsiębiorców

Jeżeli spojrzymy na dynamiczny rozwój wymiany handlowej w ciągu ostatnich 50 lat możemy dostrzec, że nieodzownymi jej regulatorami są takie komponenty jak pewność, zaufanie, trafność prognostyczna oraz szczególnie ceniona rzetelna komunikacja. Wymienione zmienne ostatecznie wpływają na generowanie wartości na każdym etapie funkcjonowania przedsiębiorstwa. Gdzie w tej konstelacji znajduje się więc akredytacja?

Czym jest akredytacja?

Akredytacja jednostek oceniających zgodność (CAB) w obszarze działań, do których należą m.in. badania, wzorcowania, inspekcja oraz certyfikacja osób, wyrobów, procesów i usług jest obecnie szeroko wykorzystywana, jako podstawowe narzędzie służące budowaniu zaufania do bezpieczeństwa i jakości wyrobów oraz usług. Każdy liczący się przedsiębiorca, oprócz informacji i deklaracji dotyczących bezpieczeństwa i jakości oferowanych przez siebie wyrobów i usług, stara się pozyskać dodatkowe, zewnętrzne potwierdzenia prezentując różnego rodzaju certyfikaty i świadectwa, upewniające potencjalnych klientów, o spełnianiu przez jego wyroby i usługi określonych wymagań. Jednakże tylko wyniki akredytowanej oceny zgodności, są w praktyce powszechnie uznawane na całym świecie i stanowią podstawę dla swobodnego przepływu towarów i usług w sferze rynkowej. Warto podkreślić fakt, że system akredytacji w skali międzynarodowej jest systemem kompletnym z punktu widzenia osiągania przewidzianych celów.

Działalność akredytacyjna jest prowadzona przez jednostki akredytujące przy zachowaniu bezstronności i niezależności. Jednostki akredytujące nie konkurują z ocenianymi CAB i nie konkurują między sobą. Działalność jednostek akredytujących jest harmonizowana poprzez ich regularne rygorystyczne oceny równorzędne ze strony międzynarodowych regionalnych organizacji ds. akredytacji, np. European co-operation for Accreditation (EA). Działalność regionalnych organizacji ds. akredytacji podlega również harmonizacji i ocenie przez właściwe organizacje działające w skali całego świata – International Accreditation Forum (IAF) i International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC).

Jedną z kluczowych zalet systemu oceny zgodności i akredytacji jest to, że można je zastosować w prawie każdym sektorze przemysłu i kontekście biznesowym, od bezpieczeństwa żywności, przez bezpieczeństwo środowiska, do budownictwa i procesów związanych z funkcjonowaniem łańcucha dostaw.

W niektórych branżach akredytacja jest wymogiem prawnym i w większości przypadków, stosowanie „norm dobrowolnych" staje się normą oczekiwaną. Normy są niezbędne do rozwoju organizacji praktycznie w każdym sektorze gospodarczym, regulują nie tylko jej prawidłowe funkcjonowanie, ale również wypracowują wspomnianą przewagę konkurencyjną oraz wzmacniają markę danego produktu czy organizacji. Stosowanie norm posiada także stricte ekonomiczny wymiar wyrażony np. w obniżeniu kosztów transakcyjnych, bądź stworzeniu powiązań, które przyczyniają się do zwiększenia efektywności produkcji.

Rola Polskiego Centrum Akredytacji

Podstawą budowania zaufania publicznego do towarów lub usług jest poddawanie ich ocenie zgodności w akredytowanych jednostkach oceniających zgodność. Jednostki te przechodzą bowiem przez proces rygorystycznych ocen prowadzonych przez PCA pod kątem spełnienia szeregu szczegółowych wymagań odnoszących się bezpośrednio do prowadzonej działalności badawczej, certyfikacyjnej, czy inspekcyjnej, ale również do systemu zarządzania, którego funkcjonowanie ma zapewnić ciągłe doskonalenie tych organizacji. Wymagania które akredytowane podmioty muszą spełnić podczas ocen PCA pozwalają na osiągniecie wysokiego poziomu gwarancji, która oznacza że w praktyce akredytowane podmioty będą dbać o jakość i wiarygodność swoich usług.

Dzięki akredytacji można mieć pewność, że towary i usługi wprowadzane na rynek, niezależnie od kraju pochodzenia, spełniają standardy jakości i bezpieczeństwa.

Generowanie wartości dodanej w łańcuchu dostaw

Dynamiczny rozwój innowacyjności połączony z praktycznie niemożliwymi do zatrzymania procesami skrócenia cyklu życia produktów wpływa na powstawanie nowych wyzwań w strukturze łańcucha dostaw. Zarządzanie łańcuchem dostaw polega dziś na integracji kluczowych aktywności biznesowych włączających ostatecznych odbiorców, dostawców: surowców, produktów, serwisu w procesie dostępu do wiarygodnej informacji o pochodzeniu wszystkich wymienionych elementów. Co więcej, coraz wyraźniej dostrzegalny jest fakt orientacji na klienta w ramach funkcjonowania zróżnicowanych łańcuchów dostaw. Pomiędzy tak zdywersyfikowanymi stronami dochodzi do setek tysięcy interakcji zarówno w wymiarze wewnętrznym jak i zewnętrznym funkcjonowania przedsiębiorstw. Dlatego też niezbędnym jest stworzenie systemu, który pozwala na dostrzeżenie szerszego kontekstu oraz poprzez to wypracowującego reguły sprawnego poruszania się w ramach tych niezliczonych połączeń. Systemu, który w dalszej kolejności przyczyni się do wygenerowania dodatkowej wartości dla klientów oraz udziałowców.

Około 80 proc. aktywności handlowej łączy w sobie elementy testowania, wzorcowania, inspekcji oraz działań związanych z certyfikacją. W ujęciu czysto finansowym, zastosowanie akredytacji redukuje koszty związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa na każdym poziomie jego funkcjonowania. Co kryje się pod pojęciem wartości dodanej w jaką akredytacja wyposaża łańcuch dostaw? Praktycznie oznacza to redukcję ryzyka, zwiększenie dynamiki i szybkości dostaw, większy przychód oraz wzrost produktywności. Dzięki akredytacji organizacja nie musi uczyć się na popełnianych błędach tylko może korzystać z szeregu sprawdzonych norm wskazujących metody eliminacji zagrożeń na etapie planowania.

KOMENTARZ

Zaawansowana forma przewidywania

LUCYNA OLBORSKA
dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji

System akredytacji, zarządzenie marką oraz procesy związane z funkcjonowaniem łańcucha dostaw są połączonymi ze sobą, uniwersalnymi kategoriami determinującymi ostateczny kształt międzynarodowej wymiany handlowej oraz zajmują ważne miejsce jako niematerialne zasoby firmy. System akredytacji co prawda nie zalicza się bezpośrednio do niematerialnych zasobów firmy, niemniej jednak ma znaczący wpływ na ich formę. W bardzo obrazowy sposób rolę akredytacji w całym procesie funkcjonowania przedsiębiorstw można przedstawić za pomocą przykładu wytrawnego tenisisty, który w jednym z wywiadów zapytany został o to co czyni go najlepszym? W odpowiedzi wskazał, że istota polega na tym, żeby nie biegać do piłki tam gdzie ona jest, tylko biegać tam gdzie ona będzie. Akredytacja spełnia rolę właśnie takiej zaawansowanej formy przewidywania; wpisuje się czy też uzupełnia całą strategię biznesową. Pozwala na zobrazowanie potencjalnych sytuacji, w których procesy biznesowe będą zachodzić a tym samym przeciwdziałać konkretnemu ryzku już na etapie planowania. Akredytacja jest więc, także doskonałą formą zarządzania kryzysowego, ponieważ stara się przeciwdziałać pojawianiu się kryzysów u źródła. System norm ściśle związany z akredytacją jest niezbędny do rozwoju organizacji praktycznie w każdym sektorze gospodarczym. Regulują one nie tylko jej prawidłowe funkcjonowanie, ale również wypracowują przewagę konkurencyjną oraz wzmacniają markę danego produktu czy organizacji. Stosowanie norm posiada także stricte ekonomiczny wymiar wyrażony np. w obniżeniu kosztów transakcyjnych, bądź stworzeniu powiązań, które przyczyniają się do zwiększenia efektywności produkcji.

Seria podpisanych umów o wolnej wymianie handlowej CETA 2016 z Kanadą oraz w 2018 roku z Japonią, pozycjonuje Unię Europejską na pierwszym miejscu w kwestii zacieśniania współpracy gospodarczej w skali całego globu. W ciągłym poszerzaniu możliwości i korzyści wynikających z nieskrępowanej wymiany handlowej jedną z wyraźnych oznak postępującego wzrostu znaczenia akredytacji w owej wymianie jest podpisana 10 kwietnia 2019 roku trójstronna umowa FPA pomiędzy UE — EFTA oraz Europejską Współpracą w Dziedzinie Akredytacji (EA). Celem podpisanej umowy jest aktywne wspieranie polityk i regulacji usprawniających wolny handel na ternie Unii Europejskiej poprzez m.in. rozwijanie współpracy w dziedzinie akredytacji. W ciągu najbliższych lat członkowie EA będą rozwijać format umowy FPA, a tym samym rolę akredytacji jako głównego narzędzia umożliwiającego wymianę handlową.